

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
ГжЗ 74/22
18.5.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Маје Чогурић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Душан Стојковић, адвокат из Београда, Његошева 28а, против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Зоран Атељевић, адвокат из Београда, Кнеза Милоша 58, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о жалби тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 244/21 од 18.10.2021. године, у седници већа одржаној дана 18.5.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 244/21 од 18.10.2021. године, у делу става првог изреке и **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена ББ из ..., да тужиљи АА из ... на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа исплати износ од 70.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 18.10.2021. године до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, под претњом извршења.

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиље АА из ... и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда у преосталом делу става првог изреке којим је одбијен тужбени захтев тужиље да се обавезе тужена да јој на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа исплати износ од 630.000,00 динара, са законском затезном каматом од 2.6.2020. године до коначне исплате, као и у делу за исплату законске затезне камате на досуђени износ од 70.000,00 динара почев од 2.6.2020. године до 17.10.2021. године.

ПРЕИНАЧАВА СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 244/21 од 18.10.2021. године и **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена ББ из ..., да тужиљи АА из ..., накнади трошкове парничног поступка у износу од 117.400,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, под претњом извршења.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена ББ из ..., да тужиљи АА из ..., накнади трошкове

другостепеног поступка у износу од 27.400,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, под претњом извршења.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене ББ из ... за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ 244/21 од 18.10.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле АА из ..., којим је тражила да се обавезе тужена ББ из ..., да јој на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због повреде части и угледа исплати износ од 700.000,00 динара, са законском затезном каматом од 2.6.2020. године, до коначне исплате, као неоснован. Ставом другим изреке обавезана је тужилја да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 105.150,00 динара.

Против наведене пресуде тужилја је благовремено изјавила жалбу, из свих разлога прописаних чланом 373. став 1. Закона о парничном поступку. Трошкове поступка је тражила и определила.

Тужена је одговорила на жалбу и трошкове поступка опредељено тражила.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 386. Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр.72/11 са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиле делимично основана.

У проведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка предвиђене чланом 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би се ожалбена одлука морала укинути. Супротно жалбеним наводима, побијана пресуда није захваћена ни битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, пошто нема недостатака због којих се не би могла испитати.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, у штампаном издању дневних новина “Српски телеграф” дана ... године, објављен је текст под насловом “Нови рат вечитих ...”, “...: Само незналице не вакцинишу своју децу”, “...: Превише си глупа да имаш став о томе”. У тексту се наводи да ... има више него јасан став када је у питању вакцинација деце. “Наравно да су ... вакцинисани. Најбитније је да дете прво треба да прегледа педијатар и наравно, треба да буде здраво. ... у нашој породици, мојих ..., вакцинисани су. ... су прво примили вакцину против пнеумоније, па онда и све остале”, рекла је ... у емисији “Ексклузивно” и додала: “Не примити вакцине је друштвена катастрофа и незнање! Не смемо дозволити да нам се деца због тога разбољевају и умиру - закључила је ...”. Са друге стране, ... сматра да ... уопште није компетентна да износи било каква мишљења. “... је превише глупа да имала став на ту тему. Она само слуша наредбе и да ли ће је власт ... Нека се бави својом децом, јер читава Србија види да на том пољу није баш успешна и да пусти друге родитеље да

имају избор за своје дете”.

Међу странкама није била спорна истинитост и тачност информација које је тужена ББ изнела у свом интервјуу “Српском телеграфу”. Закључак суда у погледу постојања повреде угледа и части тужиље, као и непримереним вредносним судовима тужене којима се повређује тужиљино достојанство, њена част и углед, суд је извео на основу анализе текста и оцене исказа тужиље саслушане у својству странке, коме је поклонио веру као уверљивом и искреном, при чему је имао у виду и правило о терету доказивања. У свом исказу датом у својству парничне странке, тужилца је навела да када је прочитала текст који је изашао у “Српском телеграфу” осећала повређено, да је јавна личност и да су овај текст прочитали њена породица, деца. Навела је да ово није само један текст, већ је у питању нападање које траје већ ... Не сумња да је ово што је написано тужена и рекла. Објаснила је да је у питању континуирано вређање ње, њене породице и њене деце и навела да то више не жели да трпи и да се због тога обратила суду. Није дала повода и никада није упутила туженој било какву увреду. Поводом навода тужене да је тужилца “Глупа да би имала став о вакцини” се осећала увређено, а у погледу навода да “мора да слуша власт или ће је ...”, сматра да је у питању претња као да је учинила нешто лоше. Објаснила је да се ради о грозним и увредљивим инсинуацијама и да је тужена изреченим повредила тужилца, јер је инсинуирала да је лоша мајка, те да је објављени текст са изреченим од стране тужене увредљиве садржине и да је изазвао реакцију и тужилцине околине, породице и пријатеља и да су сви били једногласни да такве ствари више не треба да толерише. Утврђено је да је изјава тужене ББ, коју је дала новинарима штампаног издања “Српског телеграфа”, могла проузроковати повреду части и угледа тужилца. Спорним изјавама “... је превише глупа да би имала став на ту тему”, “Она само слуша наредбе или ће је власт ...” и “Нека се бави својом децом, јер читава Србија види да на том пољу није баш успешна и нека пусти друге родитеље да имају избор за своју децу” изнети су вредносни судови и оцена тужене о начину на који је тужилца коментарисала вакцинацију деце, изношењем вредносног суда са употребом грубих и непримерених термина, који су подобни да повреде част и углед тужилца. Спорне изјаве нису имале за циљ једино да коментаришу став тужилца изнет у емисији “Ексклузивно” о вакцинацији деце, већ је то учињено употребом грубих термина, да је тужилца “превише глупа, да само слуша наредбе власти или ће је иста ... и да није успешна на пољу родитељства”, што свакако указује да су наведене изјаве повредице тужилцино право на част и углед. Уз то, суд закључује да наведени непримерени вредносни судови тужене о тужилци немају за полазну основу истините чињенице, које би дале довољно основа за формирање таквог вредносног суда, па су изнете тврдње сугестивне и сензационалистичке природе, јавно су изречене и као такве су подобне да тужилца повредице част и углед. Без обзира што тужена има право да износи своје мишљење и даје оцене и критику ставова, односно мишљења других лица, па и тужилца као јавне личности, оцењено је да се ова потреба тужене да јавно износи мишљење могла задовољити и без изношења увредљивих коментара и вредносних судова који неће бити усмерени на повреду личности тужилца. Суд је приликом одлучивања имао у виду да је тужилца јавна личност, да мора бити спремна да трпи јавну критику, али сматра да критика мора бити прихватљива у смислу одсуства увредљивих вредносних судова, коментара и слично.

Како се новчана накнада не досуђује као обештећење за саму повреду личног добра, већ за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа, суд је нашао да околности конкретног случаја не оправдавају досуђивање ове накнаде, у смислу члана

200. став 1. Закона о облигационим односима. Оцењено је да тужила није доказала да је реакција њених пријатеља и породице да није потребно више то да трпи, имала за последицу поремећај у психичком стању тужиле, те да се радило о таквим променама и поремећају да су исте биле приметне њеној околини. И поред чињенице да се част дефинише као субјективна категорија и мишљење које човек има о себи, одлучне чињенице на основу којих је суд се определио да закључи да душевни бол због повреде части и угледа код тужиле није у довољној мери произвео поремећај психичке равнотеже да би оправдавао досуђивање правичне новчане накнаде и исказани став тужиле да и поред субјективно-објективно изнетих увредљивих изјава тужене на рачун тужиле, исте нису произвеле последице у психичкој свери тужиле, будући да се тужила о њима није изјашњавала, те да је разлог за покретање и вођење овог поступка захтев тужиле да вређање од стране тужене престане и да она овим поступком буде санкционисана.

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано на основу свих изведених доказа које је првостепени суд правилно оценио у смислу члана 8. Закона о парничном поступку. Наводима жалбе тужиле чињенично стање утврђено првостепеног суда није доведено у сумњу.

Правилно је првостепени суд утврдио да је објављивањем увредљивих вредносних судова несумљиво повређена част и углед тужиле. Међутим погрешан је чињенично правни закључак првостепеног суда да тужила није доказала да је реакција њених пријатеља и породице да није потребно више то да трпи није била последица поремећаја у психичком стању тужиле и да душевни бол због повреде части и угледа код тужиле није у довољној мери произвео поремећај психичке равнотеже који би оправдавао досуђивање правичне накнаде, будући да се о њима тужила није изјашњавала. По становишту другостепеног суда из чињеница које је првостепени суд правилно утврдио извео је неправилан закључак о постојању других чињеница на којима је засновао пресуду и на то се основано указује жалбом. Осим изнетог основана је жалбу тужиле да је првостепени суд одлучујући о захтеву погрешно применио материјално право, одредбу члана 200. Закона о облигационим доносима.

Супротно закључку суда изнетом у побијаној пресуди, по становишту другостепеног суда код чињенице да је тужила саслушана у својству странке изјавила да је увредљивим садржајем изреченим од стране тужене повређена, да не жели да је неко вређа пред њеном публиком и да је наведена изјава тужене изазвала реакцију њене околине, пријатеља и породице и да су сви били једногласни да такве ствари више не треба да толерише, да је изречено од стране тужене "... је превише глупа да би имала став на ту тему" увредило, изјава "Да ће је власт ..., уколико не слуша наредбе" за њу представља претњу, као да је урадила нешто лоше и посебно је погдило што се изреченим "Нека се бави својом децом, јер читава Србија види да на том пољу није баш успешна и нека пусти друге родитеље да имају избор за своју децу" инсуинира да је лоша мајка и да није добро васпитала децу. Оваква садржина исказа тужиле који је суд прихватио, као уверљив и истинит без обзира што није имао последице по пословни живот тужиле по становишту овог суда несумњиво потврђује да је тужила претрпела душевне болове који су довели до поремећаја њене психичке равнотеже, имајући у виду да тужила изречено од стране тужене сматра увредљивим, претњом и да је околина тужиле, њена породица и пријатељи негодовала због изнетих навода од стране тужене и указала да такве ствари више не треба да толерише, што само

потврђује да је дошло до таквог поремећаја психичке равнотеже тужиле да су последице биле приметне тужилиној околини, што је и довело до њихове реакције. Изјавом тужене “... је превише глупа да би имала став на ту тему” личност тужиле се ниподаштава, док се изјавом “Она само слуша наредбе или ће је власт ...” инсинуира се да је тужилца учинила нешто лоше и мора да слуша наредбе власти. Изјавом “Нека се бави својом децом јер читава Србија види да на том пољу није баш успешна и нека пусти друге родитеље да имају избор за своју децу” сугерише се да је тужилца лоша мајка и да није добро васпитала своју децу, што је код чињенице да је тужилца ... само продубило душевне патње које су учињеном повредом проузроковане. Следом изнетог, по становишту другостепеног суда несумњиве душевне патње тужиле изазване повредом достојанства њене личности оправдавају досуђивање накнаде нематеријалне штете.

У конкретном случају ради се о сукобу два уставом загарантована права, права личности (права на углед, част, достојанство) коју Устав штити гарантовањем неповредивости људског достојанства и интегритета човека на једној страни и слободе изражавања мишљења које се законом може ограничити, ако је неопходно ради је заштите права и угледа других, на другој страни. Имајући у виду формално једнаки ранг ових основних права и слобода и утврђено да је тужена у интервјуу за “Српски телеграф” дала изјаве наведене садржине које представљају увредљиве вредносне судове којима се ниподаштава личност тужиле, повредили њено достојанство личности и проузроковали душевне патње таквог интегритета да оправдавају досуђивање накнаде нематеријалне штете. Апелациони суд у Београду је применом одредби члана 154. став 1, 155, 158. и 200. Закона о облигационим односима, члана 46. Устава Републике Србије и члана 10. Европске конвенције о људским правима и слободама, одлучио као у ставу првом изреке и обавезао тужену да тужилци на име накнаде нематеријалне штете због повреде угледа и части исплати 70.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана пресуђења 18.10.2021. године, применом члана 277. Закона о облигационим односима. Одлуку у ставу другом изреке, Апелациони суд је донео имајући у виду да преко досуђеног износа ставом првим изреке ове пресуде од 70.000,00 динара, до тражених 700.000,00 динара захтев тужиле превисоко постављен и његовим досуђивањем би се поговало тежњама које нису спојиве са природом и друштвеном сврхом накнаде. Такође и захтев тужиле за исплату законске затезне камате почев од 2.6.2020. године до 17.10.2021. године правилно је одбијен као неоснован, јер се висина накнаде штете одређује се према ценама у време доношења судске одлуке, изузев случаја кад закон наређује шта друго и тужилци на досуђени износ накнаде нематеријалне штете не припада законска затезна камата почев од 2.6.2020. године, већ од дана доношења судске одлуке сходно члану 189. став 2. ЗОО.

Из наведених разлога, Апелациони суд у Београду је применом члана 394. тачка 3. и 4. и 390. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу првом и другом изреке ове пресуде.

Како је преиначена одлука о главној ствари преиначени су и трошкови поступка садржани у ставу другом изреке побијане пресуде, сразмерно успеху у спору и обавезана тужена да тужилци накнади трошкове парничног поступка на име састава тужбе и два образложена поднеска у износу од по 9.000,00 динара, заступање на шест одржаних рочишта у износу од по 10.500,00 динара, састава жалбе 18.000,00 динара и на име таксе на тужбу 4.700,00 динара и таксе на пресуду 4.700,00 динара, укупно

износ од 117.400,00 динара, а све одмерено према Таксеној и Тарифи о накнадама и наградама за рад адвоката, важећим у време пресуђења. Накнада трошкова на име судске таксе странци се досуђује према вредности спора са којом је успела, односно према досуђеном износу накнаде нематеријалне штете. У том смислу, с обзиром на досуђени износ накнаде нематеријалне штете од 70.000,00 динара, тужилци припада накнада издатака за судску таксу на тужбу и одлуку у износу од по 4.700,00 динара, која је одмерена применом Таксене тарифе. Из наведених разлога применом члана 401. тачка 3. Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу трећем изреке ове пресуде.

Одлучујући о захтеву тужилце за накнаду трошкова другостепеног поступка, Апелациони суд у Београду је применом члана 165. у вези члана 153. и 154. Закона о парничном поступку обавезао тужену да тужилци накнади трошкове другостепеног поступка који обухватају састав жалбе у износу од 18.000,00 динара, на име таксе на жалбу у износу од 4.700,00 динара и таксе на другостепену одлуку у износу од 4.700,00 динара, укупно 27.400,00 динара.

Имајући у виду да трошкови тужене на име одговора на жалбу нису били нужни за вођење овог спора применом одредбе члана 165. став 1. у вези члана 153. и 154. ЗПП, одлучено је као у ставу четвртном изреке.

**Председник већа-судија
Снежана Живковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић